

καταχρηστικώτερον. οἷον ὁ λίθος ἐκ ἔχει ὄψιν. Καὶ ὁ πέφυκεν, εἰ μὴ ἔχει, ἢτοι ἀπλάως, ἢ πῆ. (β. τλς.) "Ὅτι μὴ ἐν ἀντίφασις ἢ σέρησις, δῆλον. Ἐσέρηται γάρ, ἢ μὴ ἔχει. (β. τ λή.) "Ἄρα τὸ Α΄.

"Ὅτι δὲ καὶ ἀντίφασις ἔστι κατὰ τι, δῆλον ἐντεῦθεν. Ἡ δὲ ἀντίφασις ἐκ ἀπαιτεῖ, ἔπε δεξιότητα ἔχειν, ἔπε ἐσίαν τῶ ὑποκείμενον, ἔπε παντὸς ἀληθείας, καὶ γὰρ καὶ ζῶον, καὶ ξύλον, καὶ τὸ μὴ ὄν, μὴ ὄραν φαμῶ. Ἡ δὲ σέρησις, καὶ ὑποκείμενον ἐπιζητεῖ, καὶ ποτὲ, καὶ δεξιὸν εἶναι πῶτο θέλει. τὸ δὲ μὴ ὄν ἐκ ἐσέρηται. Ταύτη δέτοι καὶ ἡ μὴ ἀντίφασις μέσον ἐκ ἔχει. (β. λ έ.) ἀνάγκη γὰρ ἢτοι ἴσον εἶναι, ἢ μὴ ἴσον παῦν, καὶ ὄν καὶ μὴ ὄν. ἡ δὲ σέρησις ἔχει πῶς. ἔ γὰρ πῶς παντὸς ἀναγκαῖον ἔστι λέγειν, ὅτι ἢ ἴσον, ἢ ἀίσον. Ἄλλ' ἢ ἐπὶ μόνον τῶ δευτικῶ τῆς ἰσότητος. Ἄρα κτ.

Θεώρημα ΡΝΒ΄.

β. τ μ'. „ Καὶ ἡ ἐναντίωσις σέρησις τρις ἔσα ἔστι. Αἱ γὰρ γνέσεις ἐκ τῶ ἐναντίων ἐν τῇ ὕλη, καὶ αἰ φθοραὶ ὡσαύτως ἐπὶ τὰ ἐναντία. οἷον ἐκ λευκῶ γίνεται μέλαν. Καὶ τὸ θερμὸν οἴχεται ψύξεως ἐπιληθείσης. Ἄλλ' εἰ μὴ προεσέρητο, πῶς τῆ γνέσει τοῦ εἶδος ἔτυχεν; ἢ δὲ φθορᾶς πῶς ἀπέθετο, μὴ σερηθεῖ; Τοιγαρῶν κτ.

Σχόλιον.

β. τ μ α'. Αὐτὸ πῶτο καὶ δι' ἐπαγωγῆς ὁ Ἀριστοτέλης κατασκάλλει. Ἡ μὴ δὲ ἀισότης, φησὶ, σέρησις ἔστιν ἰσότητος. ἢ δὲ ὁμοιότητος ἀνομοιότης. ἢ δὲ κακία ἀρετῆς.

Θεώρημα ΡΝΓ΄.

β. τ μ β'. „ Οὐ πᾶσα σέρησις ἔστιν ἐναντίωσις. N Σπέ-
Metaph. Tom. I.

Σέρησις γὰρ ἔστιν ἀπυσία εἶδους ἄπο τῆ δεκτικῆ, τῆ ἢ τοι προσεχῆ ἁφ' ἑαυτῶν ἔχοντος εἰς ὑποδοχὴν τῆ εἶδους, εἴτε καὶ πορρώτερον. Ἡ δ' ἐναντίασις τῆ ἀπυσίαν μὲν τῆς πορρώτατος ἔχει ἁφ' ἑαυτῶν· ἐναντία γὰρ τὰ πλείστον ἁφ' ἑαυτῶν. (δ. τ λ γ'.) Ἐσέρηται μὲν γὰρ τῆς λευκότητος καὶ τὸ ἄχρον, ἀλλ' ἐναντίον τῆς λευκῆς τὸ μέλαν. Ταύτητοι οὐδὲ προὔποτίθησι γὰρ φύσιν τινὰ ἐν τῆς ὑποκειμένῳ ἢ σέρησις ἀεισμενῆ. Ἀπόχρη δὲ αὐτῆ ὑποκειμένου εἶναι δεξιότητα ἔχον προσεχῆ, ἢ καὶ πορρώτερον· τὸ δ' ἐναντίον καὶ φύσιν τινὰ ἀεισμενῆ ἐμφαίνει ἐπὶ τῆς ὑποκειμένου, καθ' ἡν τῆτο μάλιστα τῆ εἶδους ἀφ' ἑαυτῶν, καὶ ἥτις ὁμοζῆσις εἶναι τῆ εἶδους τῆς ἀπόντι· οἷον τὸ μέλαν τῆς λευκῆς. Ἄρα καὶ πᾶσα σέρησις κτ.

Σχόλιον.

δ. τ μ γ'. **Σ**ημειωτέον δὲ ὅτι διττὴ ἡ σέρησις· ἢ μὲν ἁφ' ἑαυτῶν ἔχει τάξιν πρὸς τὸ ὑποκείμενον τῆς εἶδους, ἢ δὲ πρὸς ἑαυτῶν. Καὶ ἐπ' ἐκείνης μὲν, ἢ μεταβολὴ γίνεται ἐκατέρωθεν, οἷον ἄπο σκότους φῶς τῆς ἁφ' ἑαυτῶν, καὶ ἀνάπαλιν. Ἐπὶ δὲ ταύτης καὶ γίνεται μεταβάσις· καὶ γὰρ ἄπο τυφλότητος ὄρασις· διέφθαρται γὰρ· καὶ ἄπο θανάτου ζωὴ, καὶ τῆς ἐγχαρήσασαν ὁμοίως φθορά. Κατεῦθεν δὴλον, τῆς ἐναντίασις σέρησις εἶναι κατὰ τῆς ἀφ' ἑαυτῶν, καὶ μὲν καὶ τῆς ἁφ' ἑαυτῶν. Διὸ καὶ ἐπὶ τῆς ἐναντίασις αἱ μεταβολαί. (Ἄπο δὲ τῆς σέρησεως, ἠξίωται (1) μὴ γίνεσθαι ἐπὶ τὸ εἶδος μεταβάσις.)

Θεώρημα ΡΝΔ'.

δ. τ μ δ'. „ **Ε**πὶ τῆς σέρησεως, καθ' ἣς ἐναντιώσεις συ-
„ νί-

(1) Λογικ.

3) νύσονται, (λέγω δὲ καθ' ἄς, ἐπεὶ εἰ πᾶσα σέρησις ἐ-
 3) ναντίωσις. (δ. τ μ β' τ μ γ') Ἐὰν μὲν κυρίως μόνον
 3) ἡ σέρησις συμβαίνει τῷ πάχοντι, τὰ ἐντεῦθεν ἐναντία
 3) ἄμεσα εἶσαι· εἰ δὲ καὶ καταχρηστικῶς, εἶσαι ἔμμεσα.

Κυρίως γὰρ ἡ σέρησις εἶναι λέγεται, εἰ μὴ ἀπλῶς μὴ ἔ-
 χῃ, καὶ εἰ μὴ τὸ πεφυκὸς ἔχει μὴ ἔχῃ· καταχρηστικῶς δὲ εἰ
 πῆ, καὶ εἰ μὴ πεφυκός. (δ. τ λ σ') Καὶ τὰ ἐναντία δὲ
 μέσον λέγεται ἔχειν, ἢ τὸ κατὰ ἀποβολὴν, εἰ μὴ ἐκάτερον αἰ-
 τῆ, ἢ γὰρ καὶ κρᾶσιν, εἴτε ἰσῶ ἀκροτήτων αὐτῶν ἐκατέρως
 ἦττον διαφέρει, ἢ ἀπ' ἀλλήλων αὐταί. (1). Ἀλλὰ γὰρ εἰ
 πεφυκός ἔχειν, ἀπλῶς μὴ ἔχοι, διὰ μὲν ἐκεῖνο, ἰδαμῶς
 ἐκάτερον ἀπέσαι, διὰ δὲ τὸτο, καὶ τὸ ἦττον προσεῖσαι. (εἰς
 ὑποθ.) Ἐὰν ἄρα κυρίως ἡ σέρησις συμβαίνει, τὰ κατὰ
 τ' αὐτῶν ἐναντία ἄμεσα εἶσαι. Οἱ Η. τὸ Α'.

Εἰ δὲ δὴ πεφυκός μὲν ἢ ἔχειν, εἰ μὴ ἀπλῶς δὲ μὴ ἔχοι,
 ἀλλὰ πῆ, τὸ ἦττον τῆς ἀποστάσεως, τὸ μέσον παρέξεται τὸ
 καὶ κρᾶσιν. Εἰ δ' ἀπλῶς μὲν μὴ ἔχοι, μὴ πεφυκός δὲ ἢ
 ἔχειν, ἢ ἐκατέρως ἀπυσία, τὸ μὲν δώσει τὸ κατὰ ἀποβο-
 λῶν· ὁπότερον δ' αὖ ὑποτεθῆ, τῆσιν ἢ μὴ πεφυκῶν εἶ-
 χειν, ἢ πῆ μὴ ἔχειν, καταχρηστικῶς ὑποτεθείσεται ἡ σέρ-
 ησις. (δ. τ λ σ') Ἐὰν ἄρα καταχρηστικῶς καὶ Οἱ Η. τὸ Β'.

Σχόλιον.

δ. τ μ ε'. Ως κατὰ τὴν διαφοράν τῶν σέρησεων, κα-
 θ' ἄς αἱ ἐναντιώσεις, συμβαίνει καὶ τῶν ἐναντίων τὰ μὲν ἄ-
 μεσα εἶναι, τὰ δέ τοι ἔμμεσα, ὡς Ἀριστοτέλης ἐδίδαξεν (2).
 Ἐπειδὴ γὰρ ἢ παντὶ ἔσπερον ἐσέρηται τὸ ἐσερημῶν, ἢ χό-
 νω, ἢ μέρει ἀεισμῶν, παντὶ μὲν ἔσπερον, οἷον τὸ φθι-
 τὸν ἀρτιόπτερος ἐσέρηται· χόνω δὲ, οἷον ὁ παῖς ἀπλῶς· τὸ
 πτω δὲ, οἷον γυμνός, ὃ τὰ πλείω καὶ κυριώτερα τῶν μελῶν
 ἔσπερον.

(1) Λογικ. (2) Μετὰρ. Ι.

ἀσκεπής. Ταύτησι καὶ τὰ ἐναντία κατὰ μὲν τὴν ἀριστερὰν
 σέρην, ἀμέσως ἀντίκειται· ἦτοι γὰρ ἀριστερὸς ὁ ἀρι-
 στὸς, ἢ ἀριστερός· καὶ δὲ τὴν δεξιέραν, καὶ τριτὴν ἐμέσως·
 μεταξὺ δὲ ἀγαθῶν, καὶ φαύλων μέσον· οἷον ὁ παῖς ἢ ἀγα-
 θὸς ὢν, ἢτε φαῦλος. Καὶ εἴτις δὲ κατὰ τινὰς πράξεις τῶν
 ἐλαχίστων καὶ ἀδεύων ἡμαρτῶν, ἢ παρ' αὐτὸ πονηρὸς, ἀλ-
 λ' εἰ ἐν τοῖς κυρίαις. Ἐτι τῶν σερήσεων, αἱ μὲν ἀριστερῶν
 ἐλαχον ὑποκειμέναι, αἱ δὲ μή. Καὶ γὰρ ἐσερῆσαι ἀπλῶς
 λέγεται καὶ τὸ μὴ πεφυκός. Καὶ ἔτις αὐτοῖς, εἰ μὲν ἢ
 περὶ τὰ κατ' ἐκείνας, ἀμέσως ἔσαι· ἢ δὲ πολιτικῶν ἡμοι-
 οῦσιν ἀριστερῶν ὁ βασιλεὺς, καὶ φαῦλος, ἢ ταύταις ἐνδεύει-
 πει, καὶ ἀγαθὸς ἀκρίβεται. Ἐὰν δὲ κατὰ τὰς δεξιέρας, ἔ-
 σαι ἔμεσα. Ἀγροῖκος γὰρ ἀνθρώπος, καὶ ἰδιωτῶν, ἢ
 ἀγαθός, ἢτε φαῦλος καὶ ἀδεύων, ἢ ἀπερίαν πολιτι-
 κῶν πλεονεκτημάτων κερδίζεται.

Θεώρημα ΡΝΕ'.

§. τ μ ε'. Ἐφ' οἷα σὲν ἐναντιώσεως ταυτοῦ τις ἐξ ἀ-
 νάγκης προϋποτίθεται διττῇ, ἢ μὲν ἢ τ' ἀντιπύ ἀλλή-
 λους κοινῶν, ἢ δὲ ἢ ἀφερέρι.
 Ταῦ γὰρ ἐναντία θεωρεῖται ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἰσχύος, καὶ ἐν
 τῆς αὐτῆς δεκτικῶν, καὶ τῆς αὐτῆς δυνάμει. (§. τ λ ε'.) Ἄ-
 ρα τὸ Α'.
 Ἐπεὶ δὲ καὶ μάλις ὅτι ἀφερόντα. (§. αὐτ.) ἀνάγκη
 δὲ ταυτοῦ εἶναι, ὅτι τὰ ἀφερόντα ἀφερέρι. (§. τ ι β'.)
 Ἄρα καὶ τὸ Β'.

Σχόλιον.

§. τ μ ζ'. Ἐκ δὲ τούτου ῥῆδιον σύμφωνον ἑαυτῶν ἀναδειξάει
 τὸν Στοιχειώτην, ἐν οἷς εἴκειν ὑποτιθέναι τὰ ἀντιπίπτον-
 τα. (1) Ἀποδὲς γὰρ ἐναντία εἶναι τὰ πλεῖστα ἀφερόντα
 τῶν

(1) Μικρ. Δ.

τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει... τὸ γένος, τὸ ἑκατέρω τῶν ἐναν-
 τίων κοινῇ προσήκον, καὶ ὑπὸ τῆσδε διακρινόμενον ἠνίξαστο,
 οἷον τὸ χῶμα, ὑπὸ τῆ λευκῆ, καὶ τῆ μέλανος. Εἰπὼν δὲ
 κατωτέρω ἢ ὅτι ἡ διαφορὰ μεγίστη ἢ καὶ γένος, ἢ κατ' εἶδος·
 ἢ καὶ ἐν ἄλλοις (1) ὅτι τὰ διαφέροντα γένει, ἢ εἶδει δια-
 φέρεται, αὐτὸ τὸ συνιστάμενον ἐν μέρει ὑφ' ἑκατέρω ἐνόησε,
 καθ' ὃ ἀλλήλων ἀντιδιέσαλται· οἷον τὸ αἰσθητικὸν εἰ τύ-
 χουσι, καθ' ὃ τὸ ζῶον τῷ μὴ ζώντων, καὶ τὸ διακριτικὸν τῆς
 ὁμιλίας, ὡς τὸ λευκὸν τῆ μέλανος παρήλλακται.

Θεώρημα ΡΝγ'.

§. τ μ δ. ἢ **Τ**ὰ ἐναντία ἕκ ἐστὶ τῷ γένει ὅλως διαφέροντα.
 Ἐπὶ γὰρ τῷ ἐναντίων ταυτότητι, τις ὡς ἀνάγκης προϋπα-
 τίθεται, ἢ ταῦτα ἀλλήλοις κοινωσεί. (§. τ μ ε'. τ μ ζ'.)
 Τὰ δὲ τῷ γένει ὅλως διαφέροντα, ἕδον ἔχει ταῦτον ὡς κοι-
 νωμήσειον· ἔτι γὰρ αὐτὸ εἶναι δηλονότι ταῦτα τῷ εἶδει, ἐπεὶ
 καὶ τῷ γένει ἔσοιτ' αὐτὸ ἐκ τῆ ἀκολουθείας. (§. τ ι β'.) Ὅπερ
 ὅτι κατὰ τῆς ὑποθέσεως· ποίησθε δ' αὐτὸ δεήσει τῷ ἀριθμῷ
 εἶναι ταῦτα, ἕκ τὸν αὐτὸν λόγον. (§. αὐτ.) Ἄρα κτ.

Πόρισμα.

§. τ μ ε'. **Α**νάγκη ἄρα τ' ἐναντία τῷ γένει ὄντα ταῦτα,
 εἶδει διαφέρειν· εἰ δὲ καὶ τῷ γένει, ἢ γεμίω ὑπάλληλον ὄν,
 τῷ τῆ εἶδος φύσιν ὠκείωται.

Θεώρημα ΡΝζ'.

§. τ ν'. ἢ **Ο**ὐ πάντα ὅσα διαφέρει τῷ εἶδει, ταύτησθε καὶ
 ἐναντία ὄντι.
 Δεῖ

(1) Μεταφ. Ι. Κεφ. γ'.

Δεῖ γὰρ δὴ τὴν ἐναντίωσιν μεγίστην εἶναι τινὰ διαφο-
 ράν. (δ. τ λς'.) Ἄλλα, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πολλά-
 κισ διαφέρει, τὰ διαφέροντα τῷ εἶδει. (δ. τ ιδ'.) Πολλὰ
 γὰρ ἰμολογευμένως, καὶ τὰ μεταξὺ τῶν ἄκρων ὅτι παρεμ-
 πίπτειτα, ὧν ἥττων ἢ ἄπο τῶν ἄκρων, ἢ αὐτῶν ἐκείνων
 ἀπ' ἀλλήλων διαφορὰ. (δ. τ μ δ. τ μ ε'.) Ἄρα κτ.

Σχόλιον

δ. τ ν α'. Πάρεσι δὲ ἐκ τῆς Ἀριστοτέλους ἀκριβοῦς λα-
 βεῖν τὴν προκειμένην τὴν διδασκαλίαν ἐν τῷ I. τῶν Μεταφυ-
 σικῶν. Προθύμῳ, ὅτι ἐν ἐκείνοις ὁ φιλόσοφος καὶ τὸ μᾶλ-
 λον καὶ ἥττον διαφέρειν πολλάκις τὰ διαφέροντα, ἐντεῦθεν ἐ-
 πιφέρει, ὡς ἄρα συμβαίνει δύο τινὰ μάλιστα διαφέρειν.
 Ἄλλα γὰρ τὰ τῷ ἦθει, φησὶ, διαφέροντα, καὶ πρὸς ἀλλη-
 λα ὅτι ἀπαράθετα, (οὐδὲ γὰρ ἔχει τὴν κοινὴν ἀμέλειαν,
 καθ' ὃ αὐτὸ ἀλλήλοις ταῦτα ἀνατεθεῖν.) διὸ καὶ χωρεῖ τῶ-
 των μεταξὺ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥττον· τὰ γὰρ τοιαῦτα ὅτι τῶν
 εἰς ἀλλήλα μεταβάλλειν πεφυκότων ὅτι λαβεῖν. Ἡ γὰρ εἰς
 ἀλλήλα μεταβολὴ ἄπο τῆς μᾶλλον διαφέρειν, καὶ τῶν ἥττων
 γωρήσασα, ὅτι τὸ μικρὸν πρὸς κατὰ τὰ. Τοιαύτη δὲ μετα-
 βολὴ ὅτι τῶν ἦθει πάντη διαφερόντων ἐδεμίαν γίνεται ποτὲ·
 ὡς καὶ τὸ μᾶλλον ἐν αὐτοῖς καὶ ἥττον. Ἄλλ' ὅτι τῶν εἶδει
 διαφερόντων καὶ αἱ πρὸς ἀλλήλα μεταβολαί. Αἱ γὰρ ἦθει-
 σεις ἐκ τῶν ἐναντίων ὡς ἐξ ἐχάτων. Καταῦθα ἄρα τὸ
 μᾶλλον καὶ ἥττον τῆς διαφορᾶς ἐπιχωριάζει. Εἰ δὲ ταῦτα,
 καὶ ἡ μέγιστη ἄρα διαφορὰ. Ἄρ' ἐν ὅτι τῶν εἶδει διαφερόν-
 των μάλιστα διαφέρει τὰ ἐναντία. Ἐκ δὲ δὴ τῶν, οἷον
 πορισμάτια ἐφέλκεται ἐπόμενα τρία ταῦτα. Α'. ὡς ἡ ἐ-
 ναντίωσις ἡ μέγιστη ὅτι διαφορὰ καὶ τελεία· τῆς γὰρ τελείας
 ἔξω ἔδου ὑπολείπεται. Καὶ πάλιν τοίνυν διαφορᾶς μέτε-
 ρι τοῖς ἔσιν, ὅσα περ ἐναντιώσεως· τὰ, τὴν μάλιστα ἐναντία,
 τελείως καὶ διαφέρει. Β'. ὅτι ἐν ἐνὶ ἐναντίον, καὶ οὐχὶ
 πλείω, δύο ἢ ἐνκα· τὴν μὲν, ὅτι ἡ ἐναντιώσις μέγιστη δια-
 φορὰ ὅτι καὶ τελεία, ὡς ἐλέγετο, μιᾶς δὲ ἄποσάσεως ἐκ
 αὐτῶν ἦτοιο πλείω δύο ἢ τὰ ἔχοντα. Καὶ τῶν ἐχάτων ἐπέκεινα
 ἔδου.

ἔδει· τὸ δὲ, ὅτι ἡ ἐναντίωσις διαφοράτις ὄσιν· ἢ δὲ διαφο-
 ρὰ δυοῖν τινῶν, ἕκῃς κ' ἢ πλεία διαφορὰ. Γ'. δὲ κ' ταύ-
 τῳ τῷ ἄλλῳ αὐτῷ θιωρίαν, κ' τὰς πᾶσι τῶν ἄλλων
 ὑποδοθεῖσας ὑπογραφὰς ἐγκρίνει κ' δοκιμάζει, καθ' ὅτι ἄ-
 πασαι τῷ μεγίστῳ διαφορὰν ὡς χαρακτῆρα τοῖς ἐναντίοις
 ἀπέδωκαν.

Θεώρημα ΡΝΗ'.

Δ. τ. β. „ **Τ**ὸ μεταξύ τῶν ἐναντίων ὁμογενές ὄσιν αὐ-
 τοῖς.

Εἰ μὴ γάρ, ἀλλ' ἑτερογενές, ἔδει κ' τὰς δι' αὐτῶν ἐπὶ τὰ
 ἕχαστα μεταβάσεις, μεταβολὰς εἶναι λέγειν τῶν ἑτερογενῶν.
 (ὅς ὑποθ.) Τὸ δὲ ἀπείρηται. (Δ. τ. γ.) Ἄρα κτ.

Σχόλιον.

Δ. τ. γ. **Α**ὕτη ἢ κατ' Ἀριστοτέλιον τοῦ προκειμένου ἀπέ-
 δεῖξις· ἐπὶ τῶν φωνῶν, φησὶν, ἀπὸ τῆς ὑπάτης ἐπὶ τῷ νή-
 τῳ γινόμεθα διὰ τῆς μέσης. Καὶ ἐπὶ τῶν χρωμάτων ἀπὸ
 τῆ λευκῆ ἐπὶ τὸ μέλαν διὰ τῆ φοινικῆ. Καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 αἰσάντων. Αἱ δὲ ἀπὸ γένους εἰς γένος μεταβάσεις ἕκ ἄλλως
 ὅτι μὴ κατὰ συμβεβηκὸς εἰσὶ τελέμματα, οἷον ἀπὸ τῆ χρώ-
 ματος ἐπὶ τὸ χῆμα. Ἄρα ὁμογενῆ δεόν εἶναι τὰ μεταξύ
 τῶν ἐναντίων.

Θεώρημα ΡΝΘ'.

Δ. τ. δ. „ **Τ**ὰ μεταξύ τῶν ἐναντίων ἢτε πρὸς ἀλλήλα,
 ἢτε πρὸς τὰ ἄκρα, μάχλιον ἔχει τῷ κατ' ἐναντίωσιν.
 „ Μεταξὺ γὰρ κείμματα (ὅς ὑποθ.) ἕκ ἕχαστα ὄσιν, ἕ-
 δὲ ἀλλήλων μάλιιστα διαφέροντα· τὰ δὲ κατ' ἐναντίωσιν μα-
 χόμματα, μάλιιστα εἶναι δεῖ διαφέροντα. (Δ. τ. λ. γ.) Ἄρα
 τὸ Α'.

N 4

Ἄλλα'

Ἀλλὰ καὶ εἰ δοκεῖ εἶναι τὸ μεταξύ πρὸς ἕτερον τῆς ἀκρων, εἰδὲ βέλει, καὶ πρὸς ἐκάτερον ἐναντίωσιν· ἔχει δὲ καὶ τὸ ἕτερον. (εἰς ὑποθ.) Οὐκ ἄρα εὐ εἰ ἐναντίον· ἀποπον δέ. (δ. τν α.) Ἄρα καὶ τὸ Β'.

Θεώρημα ΡΞ.

δ. τν β. ἢ **Τ**ὸ μεταξύ τῶν ἐναντίων καὶ κρᾶσιν ὄσιν εἰς ἐκείων.

Ἔστι καὶ γὰρ ἐκείνοις ὁμογενές. (δ. τν β.) Γένος δὲ τυχόν τε αὐτῶν, συστατικῆς διαφορᾶς καὶ ἡμοίρησεν. Ἡ δὲ ἕτετέρα ἀκραιβῶς τῶν τε ἕχματα εἶδη συλλεπτῶν· ἕτερα δὲ ἄρα. Ἀλλ' ὡσπερ ἔχει εἶδη πρὸς εἶδη, καὶ διαφοραὶ πρὸς διαφορᾶς· ὡσπερ ἄρα εἶδος χρώματος, φέρειπειν, μεταξύ πῶν ἐναντίων ὄσιν, ἔτω καὶ διαφοράτις μεταξύ ἔσαι. Αἱ μὲν ἔν πρώταις διαφοραὶ, (δεδοθα δὴ λέγειν κατ' Ἀριστοτέλῳ, καὶ καὶ ἡ δεῖξις, τὸ διακριτικὸν καὶ τὸ συγκριτικὸν πῶς ὄσιν, καὶ γὰρ τὰ πρῶτα τῶν πῶς φυσιολογῶσι ζητούμενα, πῶ πρῶτα δείγματι προσλαμβάνεται.) Τὰ πρῶτα ὄσιν εἰς ὧν πάντα τὰ ὑπὸ τὸ γένος εἶδη συντίθεται· τὰ δὲ ἐν τῶν αὐτῶν γένει, ἢ πῶς ἀπλά, ἢ ἐκ πῶν ἀπλῶν· τὰ δὲ ἐναντία οὐκ εἰς ἀλλήλων συγκεκρότητα. Ταῦτ' ἄρα τὰ πρῶτα ὄσι· τὰ δὲ μεταξύ, ἢ πάντα συντίθεται ἐκ πῶν ἐναντίων ἀπλῶν ὄσιν, ἢ μηδενί· ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος ὅπῃ πάντων. Ἀλλ' ἐχί μηδενί, ἔστι γάρ τι τὸ ἐκ πῶν ἐναντίων. Διὰ γὰρ δὴ τῶν καὶ ἢ μεταβολῆ πρῶτων ἀφικνεῖται ὅπῃ τὰ μέσα, ἢ ὅπῃ τὰ ἀκρα. Ἐφ' ὃ γὰρ ἀφικνεῖται μᾶλλον καὶ ἥττον ὄσι πάντως, πρὸς ἐκάτερον, ἢ ἐκείτερον. Α' γάρ τι ἥττον λευκόν, καὶ ἥττον μέλαν, ἢ ἀκραιβῶς λευκόν, καὶ ἀκραιβῶς μέλαν· τὸ δὲ ἥττον λευκόν ἔγγιον τῶν λευκῶν, ἢ τὸ μέλαν. Καὶ τὸ ἥττον μέλαν τῶν μέλανι, ἢ τὸ λευκόν· μετέχει ἄρα ἐκάτερον τὸ μέσον.

Σχόλιον.

§. τ ν ε'. Πῶς ἐν εἶρηται τῶν μεταξὺ, τὰ μὲν κρᾶσει τῆ ἐκ τῶν ἐναντίων, τὰ δὲ ἀποκρῖσει τῆ τέτων, ἢτοι ἀποβο-
 λῆ, συλίσασθαι; (§. τ μ δ.) Ἡ ἄδε μὲν πρὸ τῶν ἐναν-
 τίων ὁ λόγος, τῶν ἐν τῷ αὐτῷ δεκτικῷ τῷ πεφυκότι, οἷον
 ἢ μέση ἐκ νήπιος κὴ ὑπάτης ὀπίσης ἐν τῷ φθόγγῳ, κὴ τὸ
 φοινικὸν ἐκ λούκῃτε κὴ μέλανος τῷ σώματι. Ἐν ἐκείνοις δέ,
 κὴ πρὸ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ, ὅπερ ἔ πέφυκεν· οἷον ὁ παῖς
 ἀπλῆς αἰν, ἢτ' ἀγαθός, ἢτε φαῦλος, ὡς ἑκατέρω ἀνέπι-
 δεκτός. Καὶ τὸ ἀφανές, ἢτε λούκον, ἢτε μέλαν. Καὶ τῷτο
 δέ, εἴτις ἀποκρῖσει πρὸ τῶν κὴ πρὸς ἀρετὰς μεσοτήτων,
 πῶς ἐκ κρᾶσεως κακιῶν ρητέον αὐτὰς συλίσασθαι; ἀλλ' ἔχει
 τὴν ἀπαύτην ἐννοήσαντι, ὡς ἐκ ἐν τῷ ὅπως ἐ-
 χεῖν κεῖται τὰ τῶν ἀκροτήτων, ἀλλ' ἐν τῷ καθ' ὑπερβο-
 λῶν ἔχει· τότε μεταξὺ ἐκ τῶν ἐχάτων, ἔχ ἢ τοιαῦτα,
 ἀλλὰ καθ' ὕφαισιν, δ' ἰὼν κὴ ἑκατέρω ἐκείνων ἀφῆρον, κυ-
 εῖως ὅτιν ἐδέτερον, ἢ τῆς ἑκατέρω ἐξίσου ἐξέση φύσειως,
 τῆς ἐν τῷ ὑπερβάλλοντι τῆς ἀκρότης θεωρημένης. Εἰ γὰρ
 ἐν ὑπερβολῇ τὰ τῆς κακίας, ἢ δὲ μέσότης ἔξω τῶν ὑπερ-
 βολῶν γίνεταί, ἀνάδηλον ὅτι κὴ τῶν κακιῶν ἔξω κείσεται.
 Καθὰπερ τοίνυν τὸ φοινικόν, εἰδὲς μὲν εἴποι λούκον εἶναι,
 ἢ μέλαν, εἰδὲ ἐκ τέτων ἢ τοιαῦτα· ἢτ' εἰδὲ τὸν ἐλαθέριον
 φειδωλὸν εἶναι τίς εἰρεῖ, ἢ ἀσωτὸμόνον· εἰδὲ ἐξ αὐτῶν, ἢ
 τοιαῦτα. Ὁ γὰρ πρὸ τῆς δαπάνης ἐλαθέριάζων, ἐπίσης
 τῆς ἀμετρίας ἀπεχόμενος, ὑφαιμένως πῶς, ἢτοι συμμέτρως,
 ἑκατέρω τῶν ἀκρων κὴ τὸ δέον προχρήσεται.

Θεώρημα ΡΞΑ'.

§. τ ν ζ'. „ Παντὶ εἶδει τῶν ἀντιθέτων ἢ γένος, χείσις
 „ τῆς ἐμφαίνεται.
 Ἀυτίκα γὰρ τὸ ἀντικείμενον ὅπως ἐν τῷ ἀντικειμένῳ ἐ-
 σὶν ἀντικείμενον. Καὶ τὸ ἀντιφατικὸν τῷ ἀντιφατικῷ, κὴ
 τὸ ἐναντίον τῷ ἐναντίῳ. ἢτε σέρησις ἔξω εἰς σέρησις.
 Καί

Καίτοι μὴ ἀνάπαλιν, ἔτι γὰρ ἡ ἕξις σερήσεως, ἀλλ' εἶδαι.
Τὰ μὲν ἄρα ὡς τὰ ἀντιστρέφοντα τῷ πρός τι, τῷ ἀντικει-
μένων καὶ γένος λεπτύντων, ἔχει πρὸς ἀλλήλα, τὸ δὲ ὡς
τὰ μὴ. (§. τλς'.) Ἄρα κτ.

Θεώρημα ΡΞΒ'.

§. τλβ'. „ **Τ**ῶν πρὸς τι ὅσα μὲν ὁμογενῆ, καὶ ἀντιστρέ-
φοντα ὅσα δὲ μὴ, ἔχει.
Ἐξ ἐπαγωγῆς δῆλον. Καὶ ὅτι τὰ ὅμοια καὶ ἀνόμοια, καὶ
τὰ ἴσα καὶ ἀίσα, καὶ πατήρ καὶ υἱός, καὶ δῦλος καὶ δεσπότης,
καὶ ἄνω καὶ κάτω, καὶ τὰ καὶ τὰς λοιπὰς τοπικὰς σχέσεις, καὶ
ἐπὶ χρόνῳ τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον, ὁμογενῆ τε εἰσὶ καὶ ἀν-
τιστρέφοντα. ὁπισθίμη δὲ καὶ ὁπισθητόν, καὶ αἰδησις καὶ αἰδη-
τόν, κτ. ἐπρογενῆ τε εἰσὶ, (τὸ μὲν γὰρ ποιότης, τὸ δὲ ἔ-
σία) καὶ μὴ ἀντιστρέφοντα. Εἰ γὰρ ὁπισθίμη, καὶ ὁπισθητόν·
ἀνάπαλιν δ' ἔχει, ὅτι μὴ καὶ συμβεβηκός. Ἄρα κτ.

Θεώρημα ΡΞΓ'.

§. τλγ'. „ **Τ**ῶν πρὸς τι τὰ μὲν ἐναντία, τὰ δὲ μὴ.
Ἔστι γὰρ ἂν τῷ πρός τι, καὶ ὁμογενῆ εἰσὶ, καὶ πλείστα ἀλ-
λήλων διαφέροντα ὡς οἶον τὸ μέγα καὶ μικρόν, τό τε πολὺ καὶ
ὀλίγον, καὶ τὸ ἄνω καὶ κάτω. Τοιαῦτα δὲ τὰ ἐναντία ὡρι-
σαι εἶναι. (§. τλς'.) Ἄρα τὸ Δ'.

Τὰ δὲ ἔτε ὁμογενῆ εἰσὶν, ἔτε τιμὴ μεγίστη ἀπ' ἀλλή-
λων ὑπόστασιν ἀφιστάμενα ὡς οἶον ὁπισθίμη καὶ ὁπισθητόν· κίνη-
σις καὶ κινήτόν· ὧν τῆς μὲν ὁμογενῆς καὶ μάλιστα ἀπέχον εἰ-
σὶν ἢ ἀπάτη, τῆς δὲ ἢ ἡρεμία. Ἄρα (§. τλς'.) κτ.

Θεώρημα ΡΞΔ'.

§. τλδ'. „ **Ο**ὐ πάντα τὰ ἐναντία, καὶ πρὸς τι.
Εἰσὶ γὰρ καὶ ἐναντία τὰ μὴ συλλεπόμενα, οἶον τὸ ἴ-
σοι,

σον, καὶ τὸ κῆισον, καὶ τὰ πέποις προσεικότα. Τὰ δὲ κα-
θ' ἑαυτὰ, καὶ πᾶντ' ἀπόλυτα· οἷον φῶς, καὶ σκότος, ἀρετὴ
καὶ κακία, καὶτ. Ἄρα κτ.

Θεώρημα ΡΞΕ'.

§. τξά. "Οἷς αὖ πρόστι ἔσι μεταξὺ τι ἦ, τίποις καὶ
ἐναντιώσεως μέτεσιν. Οἷς δὲ ἐναντιώσεως κ μέτεσιν, κ
δὲ μεταξὺ τι ὄσιν.

"Ενθα γὰρ τὸ μεταξὺ, καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐμφιλοχω-
ρεῖ πάντως. Εἰ δὲ ταῦτα, καὶ τὰ ἕχαστα, ὡς μάλιτα ἔφα-
ρόντα παρίσαι. (§. τνα.) Τοῖς δὲ ἔπως ἔχουσι καὶ ἐ-
ναντιώσεως μέτεσι. (§. τλς.) Ἄρα κτ. ὅπερ ἰὼ τὸ Α'.
Τοῖς δὲ πρόστι μὴ ἔσι, ἐναντίωσιν δὲ μὴ ἔχουσιν,
οἷον ὀπισθήμε καὶ ὀπισθητὸν, (§. τνη. τνθ.) καὶ τὰ αὐτὰ
ἄλλης μέτεσι. Τῶν δὲ μὴ ὁμογενῶν, ἕδον μεταξὺ. (§. τνα.
τνβ.) Ἄρα καὶ τὸ Β'.

Σχόλιον.

§. τξβ. Ἄξιον δὲ οἶμαι καὶ αὐτὰ τὰ Ἀριστοτέλους περὶ
τῶν ἀντικειμένων, ὧν μεταξὺ τι ὄσιν, ὀροθετηντος ἀκῆσαι.
"Αδυνάτεον εἶναι μεταξὺ, φησὶ, μὴ ἀντικειμένων· εἴη γὰρ
αὐτὴ μεταβολὴ καὶ μὴ εἴς ἀντικειμένων. Τῶν δὲ ἀντικειμέ-
νων ἀντιφάσεως μὴ, κκ ἔσι μεταξὺ. Τῆτο γὰρ ὄσιν
αἰτίφασις, ἀντίθεσις, ἧς ὁτῶν θάπερον μέροςον παρι-
εσιν, ἔχουσις ἕδον μεταξὺ. Τῶν δὲ λοιπῶν τὰ μὴ πρόσ-
τι, τὰ δὲ σέρησις, τὰ δὲ ἐναντία ἐσί· τῶ δὲ πρόστι ὄ-
σα μὴ ἐναντία, κκ ἔχει μεταξὺ. Αἴτιον δὲ, ὅτι κκ
ἐν τῷ αὐτῷ ἄλλης ὄσι. Τί γὰρ ὀπισθήμε καὶ ὀπισθητὸ με-
ταξὺ; ἀλλὰ μεγάλα καὶ μικρὰ. (1) Τί δὲ δὴ ποτε ὀπί-
τῶ

(1) Μισφ. Ι. Κιφ. ε'.

ἢ κατ' ἐναντίωσιν καὶ σέρισιν ῥητίον περὶ τῆς τῆς μεταξὺ
παρεμπύσεως, ὅρα δ. τ μ δ. τ μ ε.)

Θεώρημα ΡΞγ'.

δ. τ ξ γ. „ **Τ**ὸ εὖ καὶ τὰ πολλά, ἢ τοιαῦτα, κατ' ἐναν-
τίωσιν ὄσι μαχόμενα.
Οὐ γὰρ ἀντιφατικῶς, ὅτι εὐδέτερον καὶ τὸ μὴ ὄντος ἀλη-
θάει λεγόμενον. Οὐδ' αἰς πρὸς τι· λέγεται γὰρ ἀπολύτως.
Οὐδὲ μὲν ἐν καὶ σέρισιν· θετικῶς γὰρ ἀμφω ὄσιν ἐκβε-
ρόμενα, καὶ τὰ αὐτῶς ἄλλως τὰ ὄντος μετέχοντα, καὶ καὶ τῆς ὁ-
μοφυῶν κατηγορεῖσθαι πεφυκότα. Κατ' ἐναντίωσιν ἄρα.

Σχόλιον.

δ. τ ξ δ. **Π**λεῖσα δῖρήσεις πρὸς τὴν Ἀριστοτέλει (1) πε-
ρὶ τῆς τῆς εὖος πρὸς τὰ πολλά μάχης ἀποβαλλόμενα ἀπο-
ρημάτια, ἐν οἷς πρὸς πῶδας αὐτῆς καὶ τὰς ἐπιλύσεις. Α'.
„ γὰρ, φησὶ τὰ πολλά καὶ τῶς ὀλίγοις ἀντίκειται. Β'. τὰ
„ δύο, πολλά, εἴπερ τὸ διπλάσιον πολλαπλάσιον. Ἐκ
„ γάρτοι τῶτων ἐπιφέρεται πάντως τὸ εὖ εἶναι ὀλίγον.
„ Ἀλλ' ὡσπερ δὴ, προσίθησιν, ἐν μήκει τὸ μακρὸν καὶ βρα-
„ χύ, ἔτις ἐν πλήθει τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον. Ὡς τὸ
„ εὖ πλῆθος τι εἶναι, εἴπερ καὶ ὀλίγον. Γ'. δ' αὖ εἴη ἀπορία
αὐτῆ, τῆ ἑτέρα ἀδυσυμβαίεστα. Πρὸς ταῦτα γὰρ ἀπαν-
τῆσαι εὖ, ὡς τὰ πολλά ἢτοι ἀπλῶς λέγεται καὶ σημαίνει
ἀειδμόν, καὶ ἔτις ὄσι πολλά καὶ τὰ δύο, ἢ πρὸς τι, καὶ
σημαίνει πλῆθος ἔχον ὑπεροχὴν, ὡσπερ τὰ ὀλίγα πλῆ-
θος ἔχον ἔλλειψιν. „ Καὶ ἔτις ὀλίγα ἀπλῶς τὰ δύο.
Πλῆθος γὰρ ἔλλειψιν ἔχον πρῶτον. Κατὰ μὲν ἐν τὸν Α'.
ἔσπον ληφθεῖσι τῶς πολλοῖς ἐναντίον τὸ εὖ. καὶ δὲ τὸν Β'.
χθ-

(1) Μεταφ. Ι. Κιβ. ε'.

χρητικῶς ἀντίκειται ἐχὶ τὸ εὐ, ἀλλὰ τὰ ὀλίγα. Ἐπὶ τούτοις δὲ, καὶ τὸ πάντων ὁμοειδίας ἀπὸλλεται πᾶς τῆς ἐναντίων ἀναιρετικῶν ἀλλήλων ὁμολογημένων, τὰ πολλὰ, ἐναντία τίθεται πρὸς τὸ εὐ, τὸ ὑπὸ τῆς πολλῶν εἰσαγόμενον; Εἰ γὰρ πολλὰ, καὶ εὐ δηλονότι. Πᾶς δὲ καὶ τὸ εὐ ἀναιρετικὸν τῆς πολλῶν, ὧν εἶναι συσαπτικὸν δοκεῖ μάλιστα; Πλὴν ἀλλ' ἔστι καὶ πρὸς ταῦτα εἰπεῖν, ὅτι τὸ εὐ εἰδικῶς ἢ εὐ θεωρεῖται, πεπληρωμένον καθ' ἑαυτὸ καὶ τέλειον, τὴν πρὸς τὰ πολλὰ μάχην κεκλήρωται· ἢ δὲ μέρος, ἐκ ἐναντίου, χρητικὸν δὲ εἶναι ρηθήσεται. Τὸ δὲ ἴδιον τὰς ἀντιθέσεων, καὶ τὸ σῶμα ἀντιπαρβαλῶν πρὸς τὸ ἐμφύχον· ἢ γὰρ σῶμα συσαπτικὸν ὄν τῷ ἐμφύχῳ, ἐκ τῆς καὶ ἢ ἀφύχον νοεῖται, τὴν πρὸς αὐτὸ ἐκεῖνο ἐπιδέδεικται ἐναντιοσιν. Καὶ δυάδα δὲ τριάδι ἀνατιθέμενος, τὸ ὅλον καθ' αὐτὸ, καὶ τῆς εἶδει ἕτερον, καὶ μέρος γινόμενον καὶ χέσιν ἀρήσομεν.

Θεώρημα ΡΞΖ΄.

δ. τξέ. „ **Τ**ὸ εὐ καὶ τὰ πολλὰ, εἰ μὴ ληφθῆ τὸ μὲν ὡς μέρος, τὰ δὲ ὡς μερίτη, χρητικῶς ἀντίκειται. Κατὰ γὰρ τὴν πρὸς τι, τὰ μὴ ἀντιστρέφοντα.
 Δῆλον τὸ Α΄ ὅτι τὸ μερίτην μερῶν μερίτην. Ἀριθμὸς δὲ πᾶς καταμετρεῖται μονάδι. Καὶ τὸ πλῆθος τῆς εὐί.
 Δῆλον καὶ τὸ Β΄. ἔ γὰρ συλλεγόμενον τὸ εὐ τὰ πολλὰ, ὡς πάντα ἐκεῖνο.

Σχόλιον.

δ. τξς. **Α**κρίβεια κἀνταῦθα Ἀριστοτέλης. „ Ἀντίκειται τὸ εὐ, καὶ τὰ πολλὰ ὡς μέρος μερίτη. Ταῦτα δὲ ὡς τὰ πρὸς τι, ὅσα μὴ καθ' αὐτὰ τῆς πρὸς τι. Διχῶς γὰρ λέγεται τὰ πρὸς τι, τὰ μὲν ὡς ἐναντία, τὰ δὲ ὡς ἐπισημη πρὸς ἐπισητὸν, τῆς λέγεσθαι τι ἄλλο πρὸς αὐτὰ... Δόξεις γὰρ αὐτὸ μέρος ἢ ἐπισημη εἶναι. Τὸ δὲ
 „ ἐπι-

ἢ ἐπισητὸν τὸ μετ' ἄλλου. Συμβαίνει δὲ ἐπισήμῳ μετ'
ἢ πάσῃ ἐπισητὸν εἶναι, τὸ δὲ ἐπισητὸν μὴ παῦ ἐπισή-
ἢ μῶ. Ὅτι φόπον τινὰ ἢ ἐπισήμη μετ' εἴται τῷ ἐπιση-
ἢ τῷ.

Θεώρημα ΡΞΗ'.

δ. τξζ. ἢ **Τ**ὸ εὖ καὶ τὸ πλῆθος, ληφθέντα τὸ μὲν αἰς
ἢ ἀδιαίρετον, τὸ δὲ αἰς διαίρετον, σερητικῶς ἀλλήλοισ ἀτί-
ἢ κείται.

Καὶ γὰρ τὸ μὲν δύναμιν ἐμφαίνει τῷ διαίρειθαι, τὸ δὲ
ἢ σέρησιν ἐλέγχει τῆς τοιαύτης δυνάμεως. (δ. τ λς.) Ἄ-
ἢ ρα κτ.

Σχόλιον.

δ. τξή. ἢ **Ε**πειδὴ τοίνυν πρότερον ἐστὶ τῆ φύσει τὸ εὖ
ἢ τῷ πολλῶν, μηδεὶς ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἀδιαίρετον, ἢ τοιαῦτον,
ἢ ἡγεῖσθαι πρότερον εἶναι τῷ διαίρετῷ. Τέναντίον δὲ ὅτι καὶ
ἢ τὰ πολλὰ πρότερα τῷ λόγῳ τῷ καὶ τῷ αἰδέθσιν τῷ εὖς
ἢ ὡσπερ δὴ καὶ ἢ ἕξις τῆς σερήσεως. Διὸ καὶ τὴν ἐπὶ τῷ πολ-
ἢ λῶν χωρῆσαν διαίρεσιν ἀποφάσκοντες, τὸ ταύτης ἐξηρημέ-
ἢ ρον εὖ οὐκ οὐκ οὐκ, τὸ ἀδιαίρετον εἶναι λέγοντες. Εὖ γὰρ
ἢ ἔχει τὰ ἀπλύστατα τῆ ἀποφάσει τῷ μᾶλλον σωθέτων
ἢ γνωρίζειν, οἷον τὸ σημεῖον εἶναι ἢ μέρος εἶθαι ὑπογρά-
ἢ φειν, καὶ τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως. Ἐπὶ τοίνυν τῷ πολλῶν ἀμι-
ἢ φων ταῦτα θεωρητέον, τότε πλῆθος, καὶ τὴν διαίρεσιν. Καὶ
ἢ τῷ μὲν πολλῶν καὶ πλῆθος πρότερον πάντως τῷ λόγῳ τὸ
ἢ εὖ. Τί γὰρ ἐστὶ τὰ πολλὰ; πλῆθος μονάδων. Τὰ δὲ πε-
ἢ πολλὰ καὶ τῷ διαίρεσιν πρότερα τῷ λόγῳ τῷ εὖς. Τί
ἢ γὰρ ἐστὶν εὖ; ὃ μὴ διαίρεται.

Θεώ-

Θεώρημα ΡΞΘ'.

§. τξθ'. „ Ταυτόν κ' ἕτερον, ἴσον τε κ' ἀΐσον, ὅμοιον
 „ τε κ' ἀνόμοιον, κατὰ σέρησιν ἀλλήλοις ἀντίκειται.

Ἀπό μὲν γὰρ τῷ ἐνός, τῷ κατ' ἐσίαν, ἢ ποσόν, ἢ
 ποιὸν διαίρεσιν παραιτημένον, ταυτόν, κ' ἴσον, καὶ ὅμοιον.
 Ἀπὸ δὲ τῶν πολλῶν, τῷ καθ' ἑνὶ τῶν εἰρημνῶν γῆρῶν
 διαίρεσιν ἀσπαστομένων ἕτερον, καὶ ἀΐσον, καὶ ἀνόμοιον.
 (§. τξβ.) Ἀλλὰ τὸ ἐν, καὶ τὰ πολλὰ ἔτι ληφθέντα,
 σερητικῶς ἀλλήλοις ἀντίκειται. (§. τξζ.) Ἄρα καὶ ταυ-
 τὸν κ' ἕτερον, κτ. Ο. Ε. Δ.

Σχόλιον.

§. τδ. Ἐνταῦθα δὲ κ' περὶ τῆς μεταξὺ τῷ ἴσου, καὶ τῷ
 μεγάλῳ, κ' μικρῷ ἀντιθέσεως, ἄπορίας προβάλλεται ὁ Ἀ-
 ριστοτέλης τινὰ, κ' ἐπιλύεται. Εἰ γὰρ ἐν τοῖς ἀντικειμέ-
 „ νοις, φησὶν (1), αἰεὶ τῷ ποτέρῳ ἢ ζήσεσι, λέγεται δὲ
 „ πότερον μείζον, ἢ ἔλαττον, ἢ ἴσον; τίς ἐστὶν ἢ ἀγί-
 „ θεσις πρὸς ταῦτα τῷ ἴσῳ; ἔτι γὰρ πατέρῳ μόνῳ ἐναν-
 „ τίον, ἔτι ἀμφοῖν. Τί γὰρ μάλλον, ἢ τῷ μείζονι, ἢ
 „ τῷ ἐλάσσονι; (ὥστε ἔχι πατέρῳ. Εἶτα κ' ἐν ἐνῶ-
 „ τίον, κ' ἔτις, ἢ δὲ ἀμφοῖν.) Ἐτι τῷ ἀΐσῳ ἐναντίον τὸ ἴ-
 „ σον, ὥστε ἐν πλείοσιν ἔσαι, ἢ ἐνί. Εἰ δὲ τὸ ἀΐσον
 „ σημαίνει τὸ αὐτὸ ἅμα ἀμφοῖν, εἴη μὲν ἀντικείμενον ἀμ-
 „ φοῖν, κ' ἢ ἄπορία βοηθεῖ τοῖς φάσκουσι τὸ ἀΐσον δυά-
 „ δα εἶναι. (Ἐγίνοντο δὲ ἔτι οἱ περὶ Πυθαγόραν, οἱ
 „ τῷ μὲν ἀΐσῳ κ' ἑτερότητα τῇ δυάδι, κ' τοῖς ἀρτίοις
 „ ἀειθμοῖς ἀπενέμοντες, τὸ ταυτόν καὶ ἴσον τῇ μονάδι, καὶ
 „ τοῖς ὄξετοις ἀντίθεσαν.) Ἀλλὰ συμβαίνει ἐν δυοῖν
 „ ἐναντίον, ὅπερ ἀδύνατον. Ἐτι, τὸ μὲν ἴσον μεταξὺ
 „ φαί-

(1) Μικρῶ. Ι. Κεφ. Ε'.

11 φαίνεται μεγάλη, καὶ μικρᾶ, ἐναντίας δὲ ἑδμία με-
 12 ταξῦ, ἔτε φαίνεται, ἔτε ἐκ τῶ ὀρισμῶ δυνατὸν· ἔ γάρ
 13 αὐ εἶη τελεία μεταξὺ τινὸς ἕσα, ἀλλὰ μᾶλλον ἔχει αἰεί
 14 αὐτῆς τι μεταξὺ. (ἐναντία δὲ ὄρσαι τὰ πλείστα δια-
 15 φέροντα. μᾶλλον δὲ διαφέρειν φανερόν τὰ ἄκρα πρὸς ἀλλη-
 16 λα, ἢ τὰ μεταξὺ πρὸς τῶτων ἑκάτερον.) Λείπεται δὲ, ἢ
 17 ὡς ἰσότησιν ἀντικείσθαι, ἢ ὡς σέρησιν. Θατέρη μὲν δὴ,
 18 ἔκ ἐνδέχεται, τί γάρ μᾶλλον τῶ μεγάλῃ, ἢ τῶ μικρῷ;
 19 Ἀμφοῖν ἄρα ἰσότησις σερητική. Διὸ καὶ πρὸς ἀμφοτέρω
 20 τὸ πότερον λέγεται. Πρὸς δὲ θατέρω ἔ· οἷον πότερον
 21 μείζον, ἢ ἴσον; ἢ πότερον ἴσον, ἢ ἔλαττον; Ἀλλ' αἰεί
 22 ἕξια. Οὐ σέρησις δὲ ἔξ ἀνάγκης. (ταῖσι μὲν ἀντίφα-
 23 σις.) Ἀναγκαία γὰρ σέρησις ἐστὶν ἢ ἀντίφασις ἢ ὅτι πᾶν-
 24 των τῶ ὄντων, καὶ μὴ ὄντων διαίρεσθαι τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀ-
 25 λήθειαν. (1) Οὐ γάρ πᾶν ἴσον, ὃ μὴ μείζον ἢ, ἢ ἔλατ-
 26 τον. Ἀλλ' ἐν οἷς πέφυκον ἑκείνα. Ἔστι δὴ τὸ ἴσον, τὸ
 27 μῆτε μέγα μῆτε μικρόν, πεφυκὸς δὲ μέγα, ἢ μικρόν εἶ-
 28 ναι, καὶ ἀντικεῖται ἀμφοῖν ὡς ἰσότησις σερητική. Διὸ καὶ
 29 μεταξὺ ὅσι. Καὶ τὸ μὴτ' ἀγαθὸν μῆτε κακὸν ἀντικεῖται
 30 ἀμφοῖν, (ὡσπερ τὸ μῆτε μέγα μικρόν.) ἀλλ' ἀνώνυμον.
 31 πολλαχῶς γάρ λέγεται ἑκάτερον, καὶ ἔκ ἐστὶν ἐν τὸ δεκ-
 32 τικόν, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ μῆτε λείκον, μῆτε μέλι. ἐν δὲ
 33 ἕδὲ τῶτο λέγεται, ἀλλ' ὀρισμῶ πᾶσι τὰ χρώματα, ἐφ' ὧν
 34 λέγεται σερητικῶς ἢ ἰσότησις αὐτῆ. Ἀνάγκη γάρ ἢ
 35 φαῖον, ἢ ὀχρόν εἶναι, ἢ τοῖσποτι ἄλλο ὀρισμῶν. Μέ-
 36 σον ἄρα τὸ ἴσον τῶ μικρῷ καὶ μεγάλῃ, ὡσπερ δὴ καὶ τὸ
 37 μὴ ἀγαθὸν μὴδὲ φαῦλον ὅσως ἑκατέρω ἀντικεῖται. Ἐξάφε-
 38 ρει δὲ, ὅτι ἑκείνο μὴ, ἀνομάσαι τὸ ἴσον, τῶτο δὲ, τὸ μὴ
 39 ὀ ἀγαθόν, μὴδὲ φαῦλον ἀκατονόμασον. Αἴτιον δὲ τῶτο, ὅ-
 40 τι ἐνίοτε ἀμφω αἰ τῶ ἀντικειμῶν σερήσεις, ὅτι ὀρισμέ-
 41 νοντι συσμπίπτει, καὶ τότε δὴ τὸ μέσον ἐν, καὶ δὶκόλως
 42 ὀνομασόν· οἷον τὸ ἴσον. Ἐνίοτε δὲ ἔκ ὅτι ὀρισμῶν, καὶ
 43 τότε ἦτοι τὸ μέσον ἀνώνυμον, ἢ ἔξάφωρως ὀνομαζόμενον ὅτι
 44 καὶ

(1) Ὁρα Μιχαήλ τῶ Ἐφισίε Ἰππομ. Αὐτ.

κὶ πολυειδές, οἷον τὸ μὴδὲ λευκόν, μήτε μέλαν. Οὐ γὰρ τῷ
 τῷ εὐ, χρώματα δὲ πλείω, οἷς ἐπιβάλλει τὰ τῆς σερητικῆς
 ἀπεφάσεως. Ἐξ ὧν κὶ τὴν εὐφασιν εἰσὶν ἐπιλύσασθαι, ὡς
 εἰσὶν οἱ ψυχρολόμοι προτείνουσι λέγοντες, ἕως ἔσεθαι κὶ
 ὑποδήματος κὶ χειρὸς μεταξὺ, τὸ μὴδέτερον ἂν δηλονότι μὴ
 δὲ χεῖρ, μὴδ' ὑπόδημα. ἢ Οὐ γὰρ ὑπόδημα τῷτο συμβαίνει.
 ἢ ἢ μὴ γὰρ ἀντικειμένων συναποφάσεις εἰσὶν, ὧν ἕστι με-
 ταξὺ τι, καὶ ἁδίστημά τι πέφυκεν εἶναι, (οἷον εὐαὶ ἢ ἀ-
 κρα τῷ αὐτῷ γένος) τῷ δ' ἐκ ἑσὶ ἀσφορά. ἐν ἄλλω γάρ
 ἢ ἄλλοι ὧν αἱ συναποφάσεις, ὡς ἐκ εὐ τὸ ὑποκείμενον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Περὶ Ὀρισμῶν ἐ' Ἀορίσθ, ἐ' περὶ τῷ Πεπε-
 ρασμῶν, ἐ' τῷ Ἀπείρῳ.

§. το α'. **Ε**τι μὴ ἀδαφῶρως πρὸς τὸ εὐ κὶ τὰ πολλὰ, κὶ
 τὰ πρὸς αὐτὰ, οἷον πρὸς γένη ὡς εἴρηται ὑπαγόμῳ,
 (§. τι β'.) πρὸς τε ταυτὰ φημι κὶ τὰ ἔτερα, καὶ τὰ ἴσα
 κὶ ἀνῖσα, κὶ τὰ ὅμοια κὶ ἀνόμοια, καὶ πρὸς τὰ ἀντικείμε-
 να, ἔχον ὅσι, τοῦτο ταύτη γὰρ καὶ ὁρισμῶν τυγχάνει ὄν.
 Πᾶν ὅ,τι δὲ πρὸς τῶν εἰσὶν ἂ ἀδαφῶρει, τῷτο κὶ ἀόριστοι
 οἷον αὐτίκατι ὁποιοῦν, ἢ περ ὄν ὅσι, ἰοηθῶν, εἴη αὐ καὶ
 ταυτὸν ἀνθρώπων φέρειπειν, καὶ ἔτερον ἀνθρώπων. Καὶ εἰ
 ταυτὸν, τατέσιν ἀνθρώπων, γένοιτ' αὐ κὶ ἴσι, τῷ Ἀϊαντι,
 κὶ ἔχι. Εἰ δὲ κὶ ἴσος, καὶ ὅμοιος ὁπωσῶν καὶ ἀνόμοιος.
 Καὶ, καθ' ὅποτερον ἔν, κὶ τῶν ἀντικειμένων ἔτω νομίμως, ἔ-
 δαμῶς ἀνεπίδεκτος· οἷον τῷ λαλεῖν, κὶ σιγᾶν, καὶ τῶν ἄλ-
 λων· ἢ μὴ ἔν, ἢ τοι ταυτὸν, ἢ ἔτερον, ὅποτερον τύχοι,
 ἀορισαίνει· ἢ δὲ ταυτὸν, ὑποτεθῶν, ἢ μὴ ταυτὸν ἀλλ' ἔτε-
 ρον, διαίρεισά πως. Καὶ πάλιν ἕως ἐν μέρει πως ὁριθεῖς,
 ἀορισησας ὁ ἀνθρώπων πρὸς γε τὸ κατὰ ποσὸν εὐτι, καὶ
 πλῆθος, τῇ πρὸς τὸν Ἀϊαντα ἰσότητι, ἢς τετυχηκῶσαι νε-
 νόηται, ὅτι τὸν διορισμὸν τῶν ἀνεκλήθη. Εἴτα καὶ ἕως
 ἔχων, ἄρα τε τὴν κατὰ τὸ ποιοῦν, ἢ τινὰ τῶν ἄλλων κατη-

γοριῶν ἀορισίαν, ἀδιαφορῶν ἔτι πρὸς ἐμοιότητα, ἢ ἀνεμει-
πτα, ὅπῃ μᾶλλον ἢ ἀτάκτου ὁ προσκαλήρωται ἀφει-
θεὶς συνιστάλη. Τελούτατον δέ, καὶ κατὰ τάκτον τῶν ὅπω-
σὺν ἀντικειμένων διακρινόμενος, διορίζεται, εἶον βαδίζει,
κἀθιγται, καὶ τὰ ἄλλα.

§. τοβ. Ἐντεῦθεν αὐτὶς ὀρθῶς οἰεῖται, τὸ μὴ ἀορι-
σμοῦ εἶναι, καθ' οὔτι ἀληθῶς λέγεται, καὶ ἢ τότε ἀντι-
κειμένον, ἢ τὸ εἶδει ἔπρον, καὶ ἢ ἀληθῶς κατηγορηθεῖν.
Ἀορίσον δέ, καθ' ἔτι καὶ ἀληθῶς, ἐδέγε μᾶλλον τὸ ἀντι-
θετον, ἢ τὸ εἶδει ἔπρον· οἷον ἐστὶ ἐμφυχος, εἰ γὰρ ἀ-
ψυχος, ἢ ἐκείνως διακρισμένη· ἢ δ' ἀορίσως εἰ μᾶλλον τῷ-
το, ἢ ἐκείνο· ἐδέπερον γὰρ ῥητέον, ἔως οὗ ἀορισαίνετο.
Καὶ ἀνθρώπος ἔκλυε μὴ ἐγκρατὴς παιδείας, ἀμαθὴς δέ,
ὁ πύτη διοριθεὶς· περὶ δέ, ἀορίσως ληφθεὶς, ἐδέπε-
ρον εἴποις καὶ ἀληθῶς. Καὶ ἀνθρώπος δέ μέλας, εἴγε τῷ-
το διαώρισαι, εἰ κατ' αὐτὸ καὶ λόκος· ὅπῃσιμονα δέ ἄλλως
εἶναι, ἐδὲν κωλύει· τὸ μὴ γὰρ ῥῆσις ὅτι τῆς ἕξεως, τὸ
δὲ τῆς χύματος· ὁ δὲ λόκος ἐχὶ καὶ μέλας, ὅπερ ἀντι-
κεῖται· οὐδὲ μὴ ἔν ἐρυθρός, ὅπερ ἔπρον· Ὡς φανερὸν,
ὅτι τῶν ἀορισμῶν ἔπε τὸ ἀντικείμενον εἶναι κατηγορεῖν, ἔπε
τὸ ἔπρον τῷ εἶδει. Γενεὶ δὲ ἐδὲν κωλύει κατεπεῖν τάκ-
τον· τῶν δ' ἀορίσων οὐδέπερον ἀληθῶς, ἔπε τῶν ἀντικειμέ-
νων, ἔπε τῶν ὅπως ῥῆσις, ἢ εἶδει, φημι, ἔπρων, ταύ-
την ἢ τυγχάνει ἀορίσαι, καθ' ὅ ἢ ἢ ἀπὸ τῆς οἰεθεῖται.

§. τογ. Διακρινέον ἔν τῶν ἀορισίαν, εἴτε τὴν κατ' ἀδια-
φορίαν, καὶ τὴν κατ' ἀντίθεσιν. Καὶ ἀορίσον ἐκείνη μὴ ῥη-
τέον, τὸ ἀδιαφόρως ἔχον πρὸς ὅπως ὅπως τῶν ἑτέρως ἔχου-
των, οἷον

„ Εἰς δὲ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βυληφόρος ἔστω.

„ ἢ Λίας, ἢ Ἰδομενεὺς, ἢ δῖος Ὀδυσσεὺς,

„ ἢ εἰ Πηλεΐδη πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν.

Ταύτη δ' ἀορίσον, τὸ πρὸς ἑπότερον τύχοι τῶν ἀντικειμέ-
νων· ἢς δὴ καὶ τὰ εἶδη τῶν ἀντιθέτων, τὸ μὴ ἀορισίαν
ῥητέον κατ' ἀντίθεσιν, οἷον ὅτε Πηλεΐδης σινηχανῶν ἴω,

„ Ἐν δὲ οἱ ἦτορ,

„ εἴθεσιν λασίοισι διαύδιχα μερμηκίξεν,

„ ἢ ὅγε φάσγαιον ὄξυ ἐρυπάμενος ἄλλ' ἢ μῆρ,

„ τίς

» τὰς μὴ ἀσπύσειεν, ὁ δ' Ἀφείδων ἐναρύξοι,
 » ἢ ἢ χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.

Τὴν δὲ κατ' ἐνωτίωσιν, οἷον πότερον εἰρλίωλυ αἰρετίον, ἢ μάχην; τὴν δὲ κατὰ σέρησιν, οἷον πότερον τὸ ζῶν χαρυσόμιθα τῷ ἐπιληφθῆντι, ἢ θάνατον αὐτῷ καταψηφισμῷ; τὴν δὲ κατὰ χέσιν, οἷον πότερον ἐπιταχυῶσαι συμφέρει, ἢ ὑποβῆσαι; Καὶ πᾶν ἔτι τοίνυν πρὸς γε τὰ ἐτέρως ἔχοντα, ἢ ἀντικειμήσας, ἀσπυαίνοντων, ἐπιγνώμῃσιν ὁ διορισμὸς, τῇ αἰρίσει θάτερον, ἢ τινός, τὸ πρὸς ὀπότερονῃν, ἢ ὀπιονῶν ἀντίρροπον ἴσησιν.

§. τοδ'. Καὶ πᾶν δὲ εὐδήλον ὅτι τῷ μὴ διορισμῷ τὸ ἐνεργεῖα συσφραίνεται, τῷ καθ' ὃ διορισμῷ ἵνα νοεῖται, τῷ δ' ἀσπύσει τὸ δυνάμει συσπαύεται ἑκατέρω πῶν πρὸς ἃ τυγχάνει ἀσπύσει· τὸ γὰρ ζῶν, εἰς ἔχει ἀσπύσει πρὸς τε τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἀλόγον, οὐδὲ λογικὸν ἐνεργεῖα ἐστὶ, καὶ δυνατὸν εἶναι καὶ ἀλόγον· τὸ δὲ ζῶν πρὸς αὐτὰ ταῦτα ἔχει ἔτι, πρὸς θάτερον δὲ καὶ δυνάμει ἔχον, τῷ ἐτέρω ἐνεργεῖα τετύχηκεν, καὶ ἐν ἑν ἀσπύσει ἔχει, καὶ οἷσ ἀσπύσει, καὶ ἂν ἀσπύσει ἀνάγκη· καὶ πρὸς τὰ ἐνδεχόμενα, καὶ πρὸς θάτερον, εἷον αἴρ φανὸς ἐμπλειας, καὶ ἀσπύσει ἔχει πρὸς φωτισμόν· καὶ πρὸς λυκόπαια, ἢ μελανίαν· καὶ πρὸς τὸ σαῖμα εἶναι, ἢ ἄσπυαίς. τὰ μὴ δὲ ἐξ ἀνάγκης, τὰ δ' ἀδυνατῶς ἐστὶ, χαμαῖων ἂν ἀσπύσειαί τε. Ἀκρομυθός γὰρ καὶ ἀσπύσει καὶ τοῦτο ὁ πρὸς τῷ ποιητῇ οἷα κεκληγώς, καὶ ὀνειδίζων τῷ βασιλεῖ.

» ἢ ἔτι καὶ χρυσῶν ἐπιπλάσσεται, ὃν κέτις οἷσει,

» Τρώων ἵπποδάμων ἐξ Ἰλίου ἕδος ἀποινα,

» ὄνκεν ἐγὼ δῆσας ἀγάγω ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;

Τῇ δὲ ἐπὶ τῆς ἀσπύσειας ἀσπύσεια, καὶ ἑαυτὸν εἰσάγει ὁ γλυπτικός, ὃν ἄπασ τὸ ἐλλεικτικὸν ἴδει, μηδὲ πλικῶτον δυνάμειον.

§. τοδ'. Ὡς δὲ δῆλον καὶ ὅτι δῆποτε ἀσπύσει ἀσπύσει σέρησιν· σέρησιν καὶ γὰρ πᾶσα, τὴν μὴ τῷ εἶδης, ἢ τῆς δυνάμει, ἢ τῆς ἕξως ἀπυσίαν, ἐνεργεῖα τίθησι, ἐλέγχει δὲ παρρησιασμένω τῷ ἀσπύσει φιλίω τὴν πρὸς ἑκάστα αὐτῷ δεξιότητα. Ἡ δὲ ἀσπύσεια βυλεται δυνάμει ἀμφόπρα· οἷον τῷ ἀνθρώπῳ σερητικῶς μὴ, ἢ τῆς δικαιοσύνης.

της ἀπυσία ἐνθαρρῖται κατ' ἐνέργειαν, ἢ δὲ παρυσία κατὰ μόνω τὴν δεξιότητα. Ἡ δὲ δύναμις ἢ τοιαύτη, ἀορίσως ἔχκει πρὸς ἐκάτερον. Διὸ καὶ κείσε μὲν θάπτερον ἀεισμήως ἢ ἀπυσία, ὡδε δὲ ἐξελυκτικῶς ἐκάτερον λέγεται· ἦτοι γὰρ δίκαιος, ἢ ἐχί. Δῆλον δὲ καὶ ὅτω δικελεύοχον ἀποφασίως αὐθίς ἀορισία· ταύτης μὲν ἢ δύναμει, ὡς εἰρηται, εἰσαγόμενης ἐκάτερον, ἢ ἀπόφασις ἐνεργεία μὲν ὑποτίθεται τὰ τῆς ἀπυσίας, ὑδὲ δύναμει δὲ γὰρ τὰ τῆς παρυσίας, εἰ τύχοι ὄν τὸ τῆς ὑλῆς ἀδύνατον. Ἀνδραπος μὲν γὰρ ἢ δίκαιος, ἢ ἐχί, πιφυκῶς πρὸς ἐκάτερον, λίθος δὲ ὑδὲ δύναμει πρὸς τὸ πρῶτον ἔχει, καὶ ἐνεργεία πρὸς τὸ δεύτερον, διὸ ὑδὲ πρὸς ταῦτα ἀορισαίνει.

§. το σ'. Πῶς ἔν εἰρηται (1) ὅτι καθ' ὄν τε πέφυκε, καὶ καθ' ὄν μὴ, πρὸς τὸ ἐκ μέσων γινόμενον, ἔξει κατηγορεῖν τὸ ἀορισον; ἢ τὰ αὐτὸ γινόμενον ὅπως λέγεται, ἐννοήσαντες ὡς διασώθου τὰ τῆς ἀορισίας συμβαίνει τις κομμήσις, ἢ πε γὰρ ἀφαιρέσει, ἢ ἄρσει. Καὶ ἀφαιρέσει μὲν ἀορισαίνει τὸ καθόλου πρὸς τὰ ὑπ' αὐτὸ, οἷον ζῶον πρὸς ἀνδραπον, καὶ ἴππον, κτ. Ἄρσει δὲ ὅποιον ὄν, καθόλου, ἢ ὅπι μέρους, προσηθείσης ἀμέσως αὐτῆ τῆς ἀρνήσεως, οἷον ἢ ζῶον, οὐ Σωκράτης. Τὰ μὲν ἔν ὡς ἐκείνως ἀορισα, καὶ ἐξελυκτικῶς τοῖς πρὸς ἄ τὴν ἀορισίαν ἔχει, ὑποκείται· τὰ δ' ὡς ἔτως, ὄν τε πέφυκε τὸ αἰρόμενον ἐπιδέχεσθαι, καὶ ὄν μὴ, κατηγορηθήσεται· οἷον τὸ σῶμα ἐκ ἴσον, καὶ τὸ πνεῦμα αἰσχύτως. Διαφέρει δὲ ἢ μικρὸν τῆ ἀορίσως ὑποκεῖσθαι, τὸ κατηγορεῖσθαι τ' ἀορισον· τὸ μὲν γὰρ δύναμει πάντως ἔξει πρὸς ἄπερ ἀορίσως ἔχκει, κακείνων ὑδὲν τῆ τοιῦτε ἀληθείας λέγεται (§. το β.) ἀορισαίνοντος· τὸ δὲ τὸ ἐνεργεία προσείσαι, ἢ αὐτὸ κατηγορηται, καὶ τὸ ἀορισον. Καὶ ἢ κατηγορεῖα ἀληθείς. Καὶ τὰ μὲν ὅτι, τὸ καὶ τῆ πιφυκότην καὶ μὴ, λέγεσθαι, ἀπε δὴ κατηγορημέου, πρὸς ἢ μάλισα ἐν ἐκείνοις. (2) Ἐκείνως δὲ (πρὸς ἢ ἐνταῦθα. (§. το γ'. το δ'.) τὸ ὑποκεῖσθαι, καὶ τὸ δύναμει τῆ ἀορισία συνεπιφέρεισθαι. §. το ζ'.

(1) Λογικ. (2) Λογικ.

§. τοζ'. Πῶς δ' αὖ ἀρα ἔχοι, καὶ πρὸς τὰς κατ' ἀλλήλων κατηγορήσεις τὰ ἀρσεί αόρεια, καὶ τὰ αείσιμνα, καὶ δὴ καὶ τὰ πεφυκότα, καὶ τὰ μὴ, ἀνασπειράμνος εἶση καλῶς, ὡς παρῶτον, καὶ τὸ αόρειας κατηγορεῖσθαι, ἢτοι κατὰ διαζύξιν, τὰ αείσιμνας, ἢτοι ἀπλῶς, πῆ δὴποτε διαφέρει, εὖ ἐπιγνοίης. Κεῖθα μὴ γὰρ, αείσιμνον μὴ τὸ ἴσον, αόρεια δὲ, τὸ μὴ ἴσον. Καὶ εἰδῶν ἕως αείσιμνον, τὸ μὴ πρὸς ἐσότητι πεφυκός, τὸ σῶμα, τὸ δ' ἀποπεφυκός, τὸ πνεῦμα. Καὶ φανερόν ἐσται δὴπερ τῆ τάτων ἀναθέσει, ὅτι, Α'. τὸ μὴ αείσιμνον, καὶ αόρειας τὰ πεφυκότα, καὶ μὴ, κατηγορηθήσεται, ἀλλ' αείσιμνας μὴ τῶν τὰ πεφυκότα, αόρεια δὲ τὰ ὑπ' αὐτὰ, καὶ κατὰ διαζύξιν· ἢ γὰρ εὖ εἰπεῖν ὅτι τὸ ἴσον, ἢτοι σῶμα, ἢ πνεῦμα. Ἀλλ' ὅτι σῶμα, καὶ τῆτο ἢ ἐμφυχον, ἢ ἀφυχον· καὶ τὰ κατωτέρα. Β'. δὲ, τὸ μὴ αείσιμνα, αόρειας ἀτε πεφυκε, καὶ ἢ μὴ. Καὶ κατὰ διαζύξιν ὁμοίως, καὶ τὰ ὑποβεβηκότα· οἷον τὸ μὴ ἴσον, ἢτοι σῶμα, ἢ πνεῦμα. Καὶ τὰ ὑπὸ ταῦτα. Γ'. δὲ, πῶν εἰδῶν τὰ πεφυκός, καὶ αείσιμνα, αόρειας, κατέσι διαζυκτικῶς, τὸτε αείσιμνον, καὶ τὸ μὴ· οἷον τὸ σῶμα ἢτοι ἴσον, ἢ καὶ ἴσον. Δ'. τὸ πεφυκός, καὶ αόρεια, αείσιμνας τὸ αόρεια· ἢ γὰρ εὖ εἴποις ὅτι τὸ μὴ σῶμα, ἢτοι ἴσον, ἢ καὶ· ἀλλ' ὅτι καὶ ἴσον. Ε'. δὲ τῶν εἰδῶν τὰ ἀποπεφυκός, καὶ αείσιμνα, καὶ αόρειας ὁπότερον τύχοι, ἀπλῶς δὲ τ' αόρεια, ὡς ἐπὶ τὰ Δ'. (Συμπίπτει καὶ ὡς τὸ ἀποπεφυκός αείσιμνον, τὰ πεφυκός μὴ, αόρεια δὲ, δια τὸ τῆς ἀντιθέσεως ἀμεσον.) οἷον, ἢ γὰρ εὖ λέγειν ὅτι τὸ πνεῦμα, ἢτοι ἴσον, ἢ οὐχί, ἀλλ' αείσιμνας ὅτι ἴσον οὐχί. Σ'. δὲ καὶ τελευταῖον, τὰ ἀποπεφυκός καὶ αόρεια, αἰσαύτως ἔχει τὰ τῆς κατηγορήσεως, ὡς ἐπὶ τὰ Γ'. δια τῶν ῥηθεῖσαν συνέμπωσιν· τὸ γὰρ μὴ πνεῦμα, αὐτοχρημα σῶμα ὄν, ἢτοι ἴσον πάντως ὅτιν, ἢ καὶ ἴσον.

Θεώρημα Ρ Ο'.

§. τοή. „ **Τ**ὸ αόρεια καὶ αείσιμνον ἐρητικῶς πρὸς ἀλλήλα μάχεται.